

Instytut Zachodni (od 1945)

Przegląd Zachodni nr 3/2018

Data opublikowania: 31.07.2019

Poleca mgr Romualda Zwierzycka

Częstotliwość   kwartalnie

Język   Polski

ISSN: 0033-2437

Ekonomia, Historia, Kulturoznawstwo, Literaturoznawstwo, Medioznawstwo i komunikacja społeczna, Nauki prawne, Politologia, Socjologia, Stosunki międzynarodowe
Polski

Meandry polskiej niepodległości prowadziły wśród światowych zmian po upadku imperiów i w obliczu rosnącego zagrożenia totalitaryzmami. Odzyskana niepodległość pozostała zadaniem, co łatwo dostrzec już u jej początków – tworzenia podstaw ustrojowych, mozolnego wykuwania granic państwa oraz jego pozycji międzynarodowej. O tym fascynującym czasie traktuje znaczna część artykułów zgromadzonych w najnowszym wydaniu „Przeglądu Zachodniego”. Swoistym kontrapunktem są te, które dotyczą odrodzonej Polski widzianej z zewnątrz: na łamach zagranicznej prasy, w relacjach obserwatorów oraz konkluzjach dyplomatów. Odmienny charakter ma spojrzenie na polskie dwudziestolecie autorów monografii lokalnych; korzystali oni z dystansu czasowego, a przede wszystkim z zasobu źródeł i możliwości wcześniej trudno dostępnych czy wręcz nieosiągalnych. Świadectwem gwałtownego i dramatycznego końca tamtego świata („Kochanych drzew się nie zabierze” - pisała Ewelina Zaleska) jest materiał źródłowy, dokumentujący drogę z podpoznańskiego majątku Psarskie do Bukaresztu we wrześniu 1939 r. W innym już otoczeniu geopolitycznym meandrowała polska suwerenność po kolejnej wojnie, m.in. gdy afiliowano ziemię kłodzką czy kiedy jedną z wątych nici łączności z wolnym światem była działalność episkopatu. Niewiele później, gdy dokonywało się przewartościowanie relacji z Niemcami, kolejny raz zadania dla bieżącej polityce i życia społecznego wyznaczały podstawowe pojęcia prawa narodów.

Meandry polskiej niepodległości

Od Redakcji

Władysław Pęksa, Mit historyczny jako podstawa roszczeń. Uwagi na marginesie koncepcji postliminum Stanisława Huberta – w związku z 100. rocznicą zakończenia Wielkiej Wojny i powstania nowych państw w Europie Środkowej

Dariusz Jeziorny, Zszargana reputacja? Wizerunek odradzającej się Polski i kwestia żydowska na łamach amerykańskiej prasy

Damian Bębnowski, Rafał Matera, Wybrane instytucje włączające w Drugiej Rzeczypospolitej do 1926 roku

Jakub Grygutis, Ewolucja konstytucyjnych podstaw prawa pracy w okresie dwudziestolecia międzywojennego

Andrzej Piasecki, Dwudziestolecie międzywojenne w monografiach lokalnych. Ocena i rekomendacje

Marek Sioma, Legion Młodych w latach 1935-1938. Ku upadkowi

Krzysztof Siwek, Anthony J. Drexel Biddle wobec sytuacji międzynarodowej Polski w latach 1937-1939

Marek Mikołajczyk, Od początków niepodległości do odzyskania wolności. Polska w relacjach zachodnich obserwatorów w latach 1918-1989

Monika Piotrowska, Konsekwencje prymatu piktorializmu w między-

wojennej fotografii polskiej

Krzysztof Łagojda, Początki polskiej administracji na ziemi kłodzkiej po zakończeniu II wojny światowej

Michał Białkowski, Działalność Karola Wojtyły na forum Konferencji Episkopatu Polski i jej komisji (1958-1978)

Jan Barcz, Zwrot w stosunkach polsko-niemieckich 1989-1991 a odszkodowania dla ofiar zbrodni nazistowskich zamieszkałych w Polsce (porozumienie z 16 października 1991 r.)

Agnieszka Szczepaniak-Kroll, Wpływ transnacjonalizacji Polaków w Berlinie na ich tożsamość

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Piotr Chrobak, Preferencje wyborcze mieszkańców okręgu wyborczego nr 13 w wyborach do Parlamentu Europejskiego i w referendum akcesyjnym do Unii Europejskiej

ŹRÓDŁA

Kinga Czechowska, Krzysztof Kania, Wrzesień 1939 roku i elity Drugiej Rzeczypospolitej na kartach wspomnień
Nasza podróż Eweliny Zaleskiej

OCENY I OMÓWIENIA

Johannes Staemmler, Wspomnienia poznańskiego pastor; a Johannes Staemmler, Lebenserinnerungen eines Posener Pastors (1860-1930)

(omów. Roman Dziergwa)

Harald Schäfer, Der Berliner ist meist aus Posen... Posener Reminiszenzen im heutigen Berlin (omów. Jerzy Kołacki)

Kamila Gieba, Lubuska literatura osadnicza jako narracja założycielska regionu (omów. Karolina Ćwiek-Rogalska)

Jerzy Kochanowski, Rewolucja międzypaździernikowa. Polska 1956-1957

(omów. Katarzyna Madalska)

Leon Mangasarian, Jan Techau, Führungsmacht Deutschland. Strategie ohne Angst und Anmaßung (omów. Karol Janoś)

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Kamil Szubart, 53. Leangkollen Security Conference w Oslo

Witold Ostant, Oblicza współczesnego terroryzmu

Tadeusz Dubicki, Między Śląskiem i Austrią

Opr. Tadeusz Dubicki, Ernest Kuczyński, Bibliografia prac drukowanych prof. zw. dr. hab. Krzysztofa A. Kuczyńskiego za lata 1971-2018 (omów. Piotr Obrączka)

Karol Janoś, Polityka kulturalna w Polsce i w Niemczech – tendencje i wyzwania